

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ

Υπό το κράτος των αμφιβολιών για την ικανότητα και τη βούληση του πολιτικού συστήματος της Ελλάδας να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα προβλήματα της, οι ιθύνοντες της τρόικας θα αρχίσουν την ερχόμενη Τρίτη τις διαβουλεύσεις τους με τις ελληνικές Αρχές με στόχο την επίτευξη, έως τα τέλη του μήνα, συνολικής συμφωνίας για το νέο πρόγραμμα στήριξης της χώρας. Η αντίληψη που σταδιακά εδραιώνεται στα ηγετικά κλιμάκια της τρόικας είναι ότι το ελληνικό πολιτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από

Υποστηρίζουν ότι «φορτώνονται» αδικώς όλα τα δυσάρεστα μέτρα

«αβάσταχτη ελαφρότητα», η οποία οδηγεί το πολιτικό προσωπικό του σε συνεχή διγλωσσία. Οι παράγοντες της τρόικας στις Βρυξέλλες δεν κρύβουν στις

κατ' ιδίαν συζητήσεις την ενόχλησή τους από τη στάση πολλών κυβερνητικών - και μη - παραγόντων, οι οποίοι ενώ κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων με τους δανειστές αναγνωρίζουν την ανάγκη να προωθηθούν συγκεκριμένες διαρθρωτικές αλλαγές στην ελληνική οικονομία, στις δημόσιες τοποθετήσεις τους τις εμφανίζουν ως «επιβεβλημένο από την τρόικα κακό».

Τελευταία ένδειξη αυτής της «σχιζοφρενούς συμπεριφοράς», κατά τους κοινοτικούς παράγοντες, θεωρείται το προοίμιο του λεγόμενου πολυνομοσχεδίου όπου επί της ουσίας αναφέρεται ότι οι προωθούμενες διαρθρωτικές αλλαγές (όπως π.χ. το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων) επιβάλλονται από την τρόικα και όχι από τις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας.

Ενώπιον αυτής της ελληνικής διγλωσσίας, οι εκπρόσωποι της τρόικας έχουν επιλέξει τον τελευταίο καιρό την επικοινωνιακή πολιτική της αποστασιοποίησης, αρνούμενοι να προτείνουν δημοσώς συγκεκριμένα μέτρα. Αφίνουν το έργο αυτό στην ελληνική πλευρά και δηλώνουν ότι αυτό που τους ενδιαφέρει είναι η επίτευξη των στόχων και όχι το μείγμα της πολιτικής.

Εμφανίζονται έτοιμοι να συζητήσουν οποιαδήποτε ελάφρυνση των μέτρων, υπό τον όρο της υποβολής εναλλακτικών και αντισταθμιστικών προτάσεων, γνωρίζοντας ωστόσο ότι

Ο Πολ Τόμσεν από το ΔΝΤ (δεξιά), ο Κλάους Μαζούχ από την ΕΚΤ (κέντρο) και ο εκπρόσωπος της ΕΕ Μάτιας Μορς (αριστερά) αποχωρούν από το υπουργείο Οικονομικών (φωτογραφία αρχείου)

Τρόικα: «Σχιζοφρενής η συμπεριφορά των Ελλήνων»

Παρά την καχυποψία έρχονται στην Ελλάδα «καταδικασμένοι να επιτύχουν»

τα περιθώρια κινήσεων της ελληνικής πλευράς είναι στην πραγματικότητα εξαιρετικά περιορισμένα. Ο μόνος τομέας στον οποίο οι παράγοντες της τρόικας εμφανίζονται ελαστικοί είναι αυτός των μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης, όπου αναγνωρίζουν ότι η πολιτική της υπέρμετρης συγκράτησης των τελευταίων ετών είχε αρνητικά αποτελέσματα βαθαίνοντας την κρίση περισσότερο από όσο επιθυμούσαν.

Ωστόσο, παρά το υφιστάμενο κλί-

μα καχυποψίας, οι εκπρόσωποι της τρόικας φθάνουν την Τρίτη στην Αθήνα γνωρίζοντας πως «είναι καταδικασμένοι να επιτύχουν», δηλαδή να συμφωνήσουν με τις ελληνικές πολιτικές δυνάμεις για τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα ενισχυθεί η ελληνική οικονομία με ένα ποσό της τάξεως τουλάχιστον των 130 δισ. ευρώ, έως το 2015. Στόχος της τρόικας είναι όχι μόνο να συμφωνηθούν λεπτομερώς οι υποχρεώσεις και τα μέτρα που πρέπει

Ο μόνος τομέας στον οποίο οι παράγοντες της τρόικας εμφανίζονται ελαστικοί είναι αυτός των μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης

να λάβει η Ελλάδα τα επόμενα χρόνια, αλλά και να κατοχυρώσει ότι τα συμφωνημένα θα τηρηθούν ανεξαρτήτως των πολιτικών εξελίξεων στη χώρα. Κοινός στόχος όλων είναι να περατωθούν έως τα τέλη Ιανουαρίου οι διαπραγματεύσεις τόσο για το νέο Μνημόνιο όσο και για το κούρεμα του ελληνικού χρέους, ούτως ώστε από τον Φεβρουάριο να αρχίσει σταδιακά να δημιουργείται μια νέα εικόνα για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Στα τέλη του 18ου αιώνα ο James Logan Mackie δημιούργησε το White Horse συνδυάζοντας ξεχωριστά malt και grain ούισκι από το νησί Islay της Σκωτίας, τα Highlands και τα Lowlands.

Το White Horse συμβολίζει τη διάθεση ελευθερίας αλλά και την πίστη στην προσωπική επιλογή που είναι χαρακτηριστικά των ανθρώπων που πατάνε γερά στα πόδια τους.

Το επιβλητικό Άσπρο Άλογο που δεσπόζει στην ετικέτα της φιάλης, καθάζοντας μεταφέρει την μοναδική γεύση του στο πέρασμα του χρόνου.

Πίνεται με αγαπημένα πρόσωπα στην καθημερινότητα ή τη γιορτή. Πάει με το mats και τους σκληρούς αγώνες της ομάδας μας, τις βραδινές συζητήσεις με φίλους και δίνει τέλεια με κάθε διάθεση απόδρασης. Μια απόλαυση για τις δικές μας προσωπικές στιγμές.

Ανακαλύψτε το σε κάβες και σε super markets τώρα σε πιο προσιτή τιμή.

White Horse Η Ελευθερία είναι επιλογή. Απόλαυση για τις δικές μας στιγμές

www.apolafste.yepfthina.eneap.gr

Απολαύστε υπεύθυνα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΟΥΚΑΚΗΣ

«**Σ**υντεταγμένη χρεοκοπία δεν σημαίνει απαραίτητα και εθελοντική», δηλώνει σε αποκλειστική συνέντευξή του στα «ΝΕΑ» ο Ζερομίν Ζετελμέγιερ, επικεφαλής οικονομολόγος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανοικοδόμησης και Ανάπτυξης και ειδικός στις αναδιρθρώσεις κρατικού χρέους. Ο διακεκριμένος διεθνώς γερμανός οικονομολόγος, πρώην στέλεχος του ΔΝΤ, που έχει ασχοληθεί εκτενώς με το θέμα της ελληνικής αναδιάρθρωσης χρέους και μετέχει συμβουλευτικά στο PSI, θεωρεί πως η σχεδιαζόμενη συντεταγμένη χρεοκοπία της Ελλάδας θα μπορούσε να έχει επιτυχή αποτελέσματα. Ο ίδιος δίνει βάρος στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ως προϋπόθεση για τη σταθεροποίηση του ελληνικού χρέους, εκτιμά πως θα υπάρξουν ευρωομόλογα βασισμένα σε γερμανικό σχέδιο και τονίζει πως μόνο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να διασφαλίσει με τις παρεμβάσεις της τη σταθερότητα και τη συνοχή της ευρωζώνης.

Κύριε Ζετελμέγιερ, κατά πόσο είναι εφικτή μια συντεταγμένη αναδιάρθρωση και κατά πόσο ένα μεγαλύτερο PSI θα εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους;

Αρχίζοντας από το δεύτερο ερώτημά σας, η Ελλάδα έχει σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας του χρέους της. Ένα μεγαλύτερο PSI θα βοηθούσε, αλλά σίγουρα δεν είναι αρκετό. Η Ελλάδα χρειάζεται μακροοικονομικές και δομικές μεταρρυθμίσεις για να επανέλθει σε ανάπτυξη. Για τη συντεταγμένη αναδιάρθρωση του χρέους, κάτι που προϋποθέτει πως ο χρηματοοικονομικός τομέας ανακεφαλαιώνεται, οι καταθέσεις προστατεύονται και ο κίνδυνος μετάδοσης της κρίσης σε άλλες χώρες της ευρωζώνης ελαχιστοποιείται, πιστεύω ότι μπορεί να επιτευχθεί στο πλαίσιο μιας συντονισμένης στήριξης από το ΔΝΤ, την ΕΕ και την ΕΚΤ. Στις ειδικές συνθήκες που διέπουν την Ελλάδα μια εθελοντική αναδιάρθρωση, που θα συνοδεύεται από ενισχυμένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, θα μπορούσε να λειτουργήσει αλλά πιθανότατα θα οδηγήσει σε χαμηλότερη συμμετοχή των πιστωτών. Ωστόσο, είναι δυνατόν να επιτευχθεί μια συντεταγμένη αναδιάρθρωση χρέους που δεν θα είναι απαραίτητα εθελοντική.

Και οι επιπτώσεις της χρεοκοπίας αυτής; Δεν είναι αντίστοιχες με αυτές της «καθαρής» χρεοκοπίας;

Η συντεταγμένη αναδιάρθρωση χρέους ακολουθείται από ένα σχέδιο για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την παροχή ρευστότητας. Δεν υπάρχει κανένας πανικός και το οικονομικό κόστος είναι πολύ χαμηλότερο. Η χώρα είναι επίσης σε θέση να εξέλθει ξανά στις πιστωτικές αγορές πιο γρήγορα και η διεθνής φήμη της να πληγεί λιγότερο. Σε καταστάσεις χρεοστασίου η χώρα που πτωχεύει αρχίζει διαπραγματεύσεις για την αναδιάρθρωση του χρέους της. Συνήθως δεν υπάρχει επίσημη στήριξη. Δημιουργείται γενική απώλεια εμπιστοσύνης, που οδηγεί σε απόσυρση καταθέσεων από τις τράπεζες και σε φυγή κεφαλαίων. Υπάρχει λοιπόν διαφορά.

Εκτιμάτε ότι η Ελλάδα και ενδεχομένως η Πορτογαλία θα αναγκαστούν να επιστρέψουν στα εθνικά τους νομίσματα;

Οχι. Κανείς δεν αποβάλλεται από την ευρωζώνη. Το μόνο σενάριο εξόδου που θα μπορούσα να δω είναι εκείνο κατά το οποίο η Ελλάδα θα εγκατέλειπε το ευρώ οικειοθελώς, ίσως επειδή κάτι τέτοιο θα ήταν η μόνη λύση. Αλλά η έξοδος από το ευρώ συνεπάγεται υψηλό οικονομικό κόστος, δημιουργεί τεράστια αναστάτωση στον χρηματοοικονομικό τομέα και οδηγεί σε εκτεταμένες πτωχεύσεις όσων κινούνται σε ευρώ.

Δεν υπάρχουν πλεονεκτήματα από την υιοθέτηση του εθνικού νομίσματος;

Να σας απαντήσω. Τα πλεονεκτήματα είναι περιορισμένα. Για παράδειγμα, η Ελλάδα δεν διαθέτει πολλούς εξαγωγικούς τομείς που θα επωφελούνταν από μια υποτίμηση του νομίσματός της. Ταυτόχρονα μια έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ θα δημιουργούσε προβλήματα και σε άλλες χώρες της ευρωζώνης που θα θεωρούνταν υποψήφιος να ακολουθήσουν. Θα συνεπαγόταν τεράστιες εκροές καταθέσεων από αυτές τις χώρες.

Ποια είναι η γνώμη σας για τα σταθεροποιητικά προγράμματα του ΔΝΤ που εφαρμόζονται σε Ελλάδα και Ευρώπη και κατά πολ-

λούς περιφρονούν πλήρως την αποκατάσταση της ανάπτυξης;

Δυστυχώς δεν υπάρχουν εύκολες εναλλακτικές επιλογές. Χώρες όπως η Ελλάδα πρέπει να γίνουν αποτελεσματικότερες ως προς τα προγράμματα προσαρμογής και μεταρρυθμίσεων που έχουν συμφωνήσει. Πρέπει να γίνει μια αξιολόγηση τι πρέπει να περιμένουμε ρεαλιστικά από αυτές τις χώρες, αλλά οι δεσμεύσεις πρέπει να τηρούνται. Εάν αυτά δεν καταστούν εφικτά, τότε η κατάσταση θα χειροτερεύσει περαιτέρω.

Η ευρωζώνη χρειάζεται τα ευρωομόλογα προκειμένου να αντιμετωπίσει την τρέχουσα αναταραχή στις χρηματοπιστωτικές αγορές και να παραμείνει ενωμένη;

Ζερομίν Ζετελμέγιερ

“

Η Ελλάδα χρειάζεται μακροοικονομικές και δομικές μεταρρυθμίσεις για να επανέλθει σε ανάπτυξη

Το μόνο σενάριο εξόδου που θα μπορούσα να δω είναι εκείνο κατά το οποίο η Ελλάδα θα εγκατέλειπε το ευρώ οικειοθελώς, ίσως επειδή κάτι τέτοιο θα ήταν η μόνη λύση

Ο γερμανός οικονομολόγος Ζερομίν Ζετελμέγιερ θεωρεί πως η σχεδιαζόμενη συντεταγμένη χρεοκοπία της Ελλάδας θα μπορούσε να έχει επιτυχή αποτελέσματα

Ο επικεφαλής οικονομολόγος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανοικοδόμησης και Ανάπτυξης μιλάει στα «ΝΕΑ»

«Προς συντεταγμένη αναδιάρθρωση χρέους η Ελλάδα»

Το γερμανικό Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνώμων έχει πρόσφατα δημοσιεύσει μια πρόταση, στο πλαίσιο της οποίας τα ευρωομόλογα θα μπορούσαν να εκδοθούν σταδιακά για όσες χώρες αποπληρώνουν τα χρέη τους και χαμηλώνουν τα επίπεδα δανειοδότησής τους. Είναι μια πρόταση που υποστηρίζω. Το πρόβλημα είναι πώς φθάνουμε ως εκεί, τη στιγμή που οι περισσότερες χώρες της ευρωζώνης έχουν πολύ υψηλά ποσοστά χρέους.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι τελικά η λύση στο πρόβλημα;

Σίγουρα το καθήκον στήριξης της ανάπτυξης στην Ευρώπη πέφτει βραχυπρόθεσμα στην ΕΚΤ, η οποία οφείλει να δημιουργήσει τις συνθήκες που θα δώσουν τέλος στην πιστωτική κρίση που λαμβάνει χώρα. Η χορήγηση των τριετών δανείων προς τις τράπεζες εκ μέρους της ΕΚΤ τον Δεκέμβριο είναι ένα βασικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση. Επιπρόσθετα ίσως ήταν σημαντικό η ΕΚΤ με την παρέμβασή της να καταστήσει τα προγράμματα εξισορρόπησης λιγότερο αυστηρά.

Καταλήγοντας, πώς βλέπετε το κοντινό μέλλον της ευρωζώνης;

Σε κάθε περίπτωση εκτιμώ πως θα χρειαστεί επιπρόσθετη χρηματοδότηση και ίσως και άλλες αναρθρώσεις κρατικών χρεών, καθώς και μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στις διασώσεις. Εκτός και εάν βελτιωθούν οι συνθήκες ρευστότητας στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα και οδηγήσουν σε σταδιακή ανάκαμψη.